

بحث از امام زمان مقارن با رسالت است / علت اختفای ولادت امام عصر

بحث امام زمان مقارن با رسالت است. یعنی وقتی پیامبر رسالت خود را بیان می کنند راجع به غیبت و امام عصر هم صحبت می کنند.

بحث امام زمان مقارن با رسالت است. یعنی وقتی پیامبر رسالت خود را بیان می کنند راجع به غیبت و امام عصر هم صحبت می کنند.

به گزارش خبرنگار مهر، متن زیر جلسه هفدهم از سلسله مباحث مهدویت است که توسط حجت الاسلام سیدمحمدباقر علوی تهرانی ایراد شده است.

آیت الله صافی گلپایگانی کتابی دارند با عنوان «امامت و مهدویت»؛ که در بخشی از این کتاب از صفحه ۴۱۵ تا ۴۱۹، نام ۷۷ نفر از عالمان اهل سنت را می نویسند و بیان می کنند که اینها به نوعی ولادت امام عصر را پذیرفته اند.

آیت الله صافی می نویسند «علاوه بر آنکه عموم علمای حدیث و تاریخ نگاران و صاحبان کتابهای تراجم شیعه اثنی عشری، واقعه ولادت آن حضرت را بر اساس مدارک و مصادر صحیح ثبت و ضبط کرده اند و در عصر پدر بزرگوارش و عصر غیبت صغری و کبری، صدها اشخاص مورد وثوق و اعتماد را می شناسیم که به سعادت دیدار آن ولی اعظم خدا نائل شده و معجزات و خوارق عادات کثیری از آن رهبر جهانیان دیده اند، گروه بسیاری از مشاهیر علمای اهل سنت نیز ولادت آن حضرت و شرح و تفصیلات آن را در کتب، ذکر نموده و بعضی به امامت و مهدویت آن سرور اقرا و اشعار بلند به زبان عربی و فارسی در مدح او سروده اند و حتی مدعی شرفیابی به آن حضور اقدس و استماع حدیث از حضرتش شده اند که ما عین عبارات و کلمات عده ای از آنان را در کتاب منتخب الاثر نگاشته ایم و با رعایت اختصار در اینجا فقط به ذکر نام آنها قناعت می نمائیم.» ایشان از نفر اول که ابن حجر هیثمی است تا نفر آخر که ابو العباس قرمانی است که ۷۷ نفر هستند اسم می آورند.

ما سوالمان این است که چرا این حرف شکل می گیرد و آیا واقعاً خبری از ولادت امام زمان نیست؟ مکرر هست. نکته ای که در ولادت امام زمان هست و شاید اینها خودشان را محق بدانند که به این روایات استمساک بکنند و آن نییجه را بگیرند این است که ما بین روایاتمان در رابطه با ولادت امام عصر، روایاتی داریم که اشاره به مخفی بودن ولادت امام عصر دارد. پس مخفی بودن ولادت مورد تایید ما هست اما آیا از مخفی بودن می شود آن نتیجه را گرفت؟

من به برخی از روایات اشاره می کنم:

امام زین العابدین فرمودند: «القائم منا تخفی ولادته علی الناس حتی یقولوا: لم یولد بعد لیخرج حین یخرج و لیس لاحد فی عنقه بیعة»؛ یعنی قائم از ماست. ولادت او بر مردم مخفی می ماند به گونه ای که مردم می گویند: او هنوز بدنیا نیامده است تا بدانگونه ظهور کند و به همانگونه ظهور بیعت هیچ کسی را بر عهده نداشته باشد.

حضرت در این روایت می گویند چرا ولادت مخفی است. می فرمایند به این خاطر که بر عهده ایشان بیعتی با دول معاصر ایشان نباشد.

حادثه ای که سیدالشهدا را به شهادت رساند این بود که وقتی معاویه از دنیا رفت، از دمشق برای بیعت گرفتن از امام برای یزید، افرادی را فرستادند. امام بیعت نکردند و آنقدر امام را تحت فشار قرار دادند تا اینکه به شهادت امام منتهی شد. اگر امام بیعت می کردند باید پایبند به بیعتشان باشند. در عین حال شرایط امام عصر با شرایط سیدالشهدا متفاوت است. یعنی علاوه بر اینکه بیعت نمی کنند باید جان مبارکشان هم حفظ شود. لذا ولادت مخفیانه اتفاق می افتد.

حضرت عبدالعظم حسینی از حضرت جوادالائمه (ع) نقل می کند «ان القائم منا اذا قام، لم یکن لاحد فی عنقه بیعة. فلذلک تخفی ولادته و یغیب شخصه»؛ یعنی هنگامی که قائم ما قیام کند، برای احدی در گردن او بیعت نخواهد بود. از این جهت ولادت او مخفی می شود و خود از دیده ها پنهان می باشد.

حدیث دیگر از امام کاظم(ع) است که راوی می گوید از حضرت در مورد قائم سوال کردم و امام فرمودند: «ذلک ابن سیده الاماء الذی تخفی علی الناس ولادته و لا یحل لهم تسميته حتی یظهره الله عزوجل، فیملأ الأرض قسطاً و عدلاً كما ملئت جوراً و ظلماً»؛ یعنی او فرزند سرور کنیزان است. کسی که ولادتش بر مدمان پوشیده و ذکر نامش بر آنها روا نیست تا زمانی که خدای تعالی او را آشکار ساخته و زمین را پر از عدل و داد نماید. همان گونه که پر از ظلم و جور شده باشد.

این خود یک بحث است که ما مجوز داریم که اسم امام را ببریم یا نه؟ در روایات در این مورد ما را نهی کرده اند که جزئیات آن مورد بحث است.

این سوال پیش می آید که وقتی من از امام کاظم یا امام جواد روایت می خوانم به این معنی است که شیعیان در زمان این ائمه در مورد حضرت قائم اطلاع داشته اند. عرض کردیم که بحث امام زمان مقارن با رسالت است. یعنی وقتی پیامبر رسالت خود را بیان می کنند راجع به غیبت و امام عصر هم صحبت می کنند.

ما از این باب روایات زیاد داریم که بر مخفی بودن ولادت امام زمان دلالت دارد. عمدتاً هم دلیل این روایات مبنی بر مخفی بودن ولادت برای حفظ جان امام و اینکه بیعتی بر گردن ایشان نباشد صادر شده است.

این سوال مطرح است که چه اتفاقی باید بیفتد تا حضرت ظهور کند و ما باید چه تغییر کنیم که این اتفاق رخ دهد.

ما نسبت به دوره غیبت کبری تکلیف داریم. یک بخش از وظایفمان نسبت به امام عصر است. یک بخش نسبت به شخص خودمان و یک بخش نسبت به جامعه تکلیف داریم. ما باید در این سه زمینه تلاش کنیم. اگر تلاش کنیم ان شالله زمینه ظهور شکل می گیرد.

بخشی از بحث های ما این است که عوامل سازنده ظهور امام عصر چیست؟ قسمت شخصی آن، بحث تهذیب است، قسمت اجتماعی آن بحث اسلام اجتماعی است. در اسلام اجتماعی بحث هایی مثل سخاوت، وفای به عهد، تواضع و... مطرح است. آنچه باعث شهادت امیرالمومنین شد این بود که جامعه پذیرش حضرت و ظرفیت عدالتش را نداشت.

ما باید به جایی برسیم که ظرفیت عدالت امام زمان را داشته باشیم چون آن حضرت می آید تا «یملأ الله الارض عدلاً و قسطاً»؛ وقتی می خواهد عدل و قسط را اجرا کند یکی از ارکان این اجر این است که ما ظرفیت و پذیرش آن را داشته باشیم. اگر ما آن ظرفیت را نداشته باشیم ما هم علیه حضرت شمشیر خواهیم کشید.

ما در دوران غیبت کبری تکلیف اجتماعی خود را نمی دانیم و فکر می کنیم همان تکالیف فردی مثل نماز و... کافی است.

اولویت ها الان اسلام اجتماعی است که تعامل ما با مردم چگونه باید باشد و این زمینه ظهور را فراهم می کند.